

Kommittémotion

Motion till riksdagen 2017/18:3702

av Fredrik Christensson m.fl. (C)

Utgiftsområde 15 Studiestöd

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen anvisar anslagen för 2018 inom utgiftsområde 15 Studiestöd enligt förslaget i tabell 1 i motionen.
2. Riksdagen avslår de delar av regeringens förslag till lag om ändring i studiestödslagen (regeringens förslag 2.1) som rör höjt studiemedel.

Motivering

Tillhandahållandet av en högkvalitativ och tillgänglig utbildning är ett av politikens viktigaste uppdrag. För den enskilde innebär tillgången till utbildning en möjlighet till bildning och personlig utveckling. För samhället innebär en tillgänglig utbildning att arbetskraftens produktivitet kan säkras. Därtill är utbildning en viktig och effektiv omfördelningsmekanism. Genom att tillgängliggöra utbildning jämnas livschanser ut och behovet av hög beskattning och snedvridande transfereringssystem minskar. En utbildning som tillgängliggörs baserat på lämplighet och meriter säkerställer också att utbildningen nyttjas effektivt och motverkar social snedrekrytering.

Studiestödet fyller här en viktig funktion. Genom att överbrygga kapitalmarknadsimperfektioner tillgängliggörs utbildning till människor som i frånvaron av studiestödet inte hade haft möjlighet att studera, trots att det hade varit en lönsam investering såväl för den enskilde som för samhället.

Förslag till anslagsfördelning

Tabell 1 Centerpartiets förslag till anslag för 2018 för utgiftsområde 15 uttryckt som differens gentemot regeringens förslag

Tusental kronor

		Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen (C)
1:1	Studiehjälp	4 091 761	50 000
1:2	Studiemedel	16 357 643	-374 400
1:3	Avsättning för kreditförluster	1 878 700	-326 000
1:4	Statens utgifter för studiemedelsräntor	140 582	24 300
1:5	Bidrag till kostnader vid viss gymnasieutbildning och vid viss föräldrautbildning i teckenspråk	62 150	
1:6	Bidrag till vissa studiesociala ändamål	29 000	
1:7	Studiestartsstöd	909 000	-909 000
1:8	Centrala studiestödsnämnden	869 376	-41 720
1:9	Överklagandenämnden för studiestöd	14 480	-80
	Nytt anslag		
1:10	Incitament avseende skuldavskrivning		55 000
	Summa	24 352 692	-1 521 900

Tabell 2 Centerpartiets förslag till anslag för 2018 till 2020 för utgiftsområde 15 uttryckt som differens gentemot regeringens förslag

Miljoner kronor

		2018	2019	2020
1:1	Studiehjälp	50,0	50,0	50,0
1:2	Studiemedel	-374,4	-1 044,9	-1 053,7
1:3	Avsättning för kreditförluster	-326,0	-351,3	-363,3
1:4	Statens utgifter för studiemedelsräntor	24,3	24,9	27,4
1:5	Bidrag till kostnader vid viss gymnasieutbildning och vid viss föräldrautbildning i teckenspråk			
1:6	Bidrag till vissa studiesociala ändamål			
1:7	Studiestartsstöd	-909,0	-930,0	-960,0
1:8	Centrala studiestödsnämnden	-41,7	-49,8	-50,7
1:9	Överklagandenämnden för studiestöd	-0,1	-0,2	-0,2
	Nytt anslag			
1:10	Incitament avseende skuldavskrivning	55,0	80,0	105,0
	Summa	-1 522	-2 221	-2 246

Centerpartiets överväganden

Anslag 1:1 Studiehjälp föreslås öka med 50 miljoner kronor år 2018, och beräknas öka med motsvarande belopp åren därefter, till följd av Centerpartiets förslag om reformerade regler för ungas rätt till aktivitetsersättning.

Anslag 1:2 Studiemedel föreslås minska med 49,3 miljoner kronor år 2018 till följd av att regeringens förslag om höjt studiemedel för unga som läst introduktionsprogram

avslås. Av samma anledning beräknas anslaget minska med 98,5 miljoner kronor per år från och med år 2019. Anslaget föreslås minska med 546 miljoner kronor år 2018 till följd av att regeringens förslag om höjt studiebidrag avvisas. Av samma anledning beräknas anslaget minska med 1 092 miljoner kronor per år från och med år 2019. Anslaget föreslås öka med 135 miljoner kronor år 2018 till följd av Centerpartiets förslag om reformerade regler för ungas rätt till aktivitetsersättning. Av samma anledning beräknas anslaget öka med 213 miljoner kronor år 2019 och med 235 miljoner kronor år 2020. Anslaget föreslås minska med 41,3 miljoner kronor år 2018 till följd av att regeringens förslag om fler YH-platser avslås. Av samma anledning beräknas anslaget minska med 191,5 miljoner kronor år 2019 och med 379,2 miljoner kronor år 2020. Anslaget föreslås öka med 181,5 miljoner kronor år 2018 till följd av Centerpartiets förslag om fler YH-platser. Av samma anledning beräknas anslaget öka med 186 miljoner kronor år 2019 och med 371,5 miljoner kronor år 2020. Anslaget föreslås minska med 156 miljoner kronor år 2018 till följd av att regeringens förslag om fler högskoleplatser med en högre nivå av studiemedel avvisas. Av samma anledning beräknas anslaget minska med 192,1 miljoner kronor år 2019 och med 228,5 miljoner kronor år 2020. Anslaget föreslås öka med 155,7 miljoner kronor år 2018 till följd av att Centerpartiet accepterar regeringens förslag om fler högskoleplatser, men inte dess förslag om höjt studiemedel. Av samma anledning beräknas anslaget öka med 213,2 miljoner kronor år 2019 och med 251 miljoner kronor år 2020. Anslaget föreslås minska med 54 miljoner kronor år 2018 till följd av att en tidigare anslagshöjning avseende lärarutbildningen återställs. Av samma anledning beräknas anslaget minska med 83 miljoner kronor år 2019 och med 113 miljoner kronor år 2020.

Anslag 1:3 Avsättning för kreditförluster föreslås minska med 5,3 miljoner kronor år 2018 till följd av att en tidigare anslagshöjning, avseende lärarutbildningen, återställs. Av samma anledning beräknas anslaget minska med 8,2 miljoner kronor år 2019 och med 11,2 miljoner kronor år 2020. Anslaget föreslås minska med 2,2 miljoner kronor år 2018, och beräknas minska med motsvarande belopp åren därefter, till följd av att regeringens förslag om möjlighet till studiemedel på heltid vid deltidssjukskrivning avvisas. Anslaget föreslås minska med 0,7 miljoner kronor år 2018 till följd av att regeringens förslag om att höja studiemedlet för unga som läst introduktionsprogram avvisas. Av samma anledning beräknas anslaget minska med 1,4 miljoner kronor per år från och med år 2019. Anslaget föreslås minska med 426 miljoner kronor år 2018 till följd av Centerpartiets förslag om att avskaffa möjligheten till åldersavskrivning av studielån. Av samma anledning beräknas anslaget minska med 437 miljoner kronor år 2019 och med 452 miljoner kronor år 2020. Anslaget föreslås öka med 84 miljoner kronor år 2018, och beräknas öka med motsvarande belopp åren därefter, till följd av Centerpartiets förslag om att förbättra möjligheten för äldre att ta studielån. Anslaget föreslås minska med 4,1 miljoner kronor år 2018 till följd av att regeringens förslag om fler YH-platser avvisas till förmån för Centerpartiets satsning på området. Av samma anledning beräknas anslaget minska med 19 miljoner kronor år 2019 och med 37,5 miljoner kronor år 2020. Anslaget föreslås öka med 23,5 miljoner kronor år 2018 till följd av Centerpartiets förslag om fler YH-platser. Av samma anledning beräknas anslaget öka med 24 miljoner kronor år 2019 och med 47,5 miljoner kronor år 2020. Anslaget föreslås minska med 15,4 miljoner kronor år 2018 till följd av att regeringens förslag om fler högskoleplatser med höjt studiemedel avvisas till förmån för en satsning på samma antal platser men med lägre studiemedel. Av samma anledning beräknas anslaget minska med 19 miljoner kronor år 2019 och med 22,6 miljoner kronor år 2020.

Anslaget föreslås öka med 20,2 miljoner kronor år 2018 till följd av att regeringens förslag om fler platser på högskolan accepteras, men att förslaget om höjt studiemedel avvisas. Av samma anledning beräknas anslaget öka med 27,5 miljoner kronor år 2019 och med 32,1 miljoner kronor år 2020.

Anslag 1:4 Statens utgifter för studiemedelsröntor föreslås minska med 0,1 miljoner kronor år 2018 till följd av att en tidigare anslagshöjning avseende lärarutbildningen återställs. Av samma anledning beräknas anslaget minska med 0,3 miljoner kronor 2019 och med 1,2 miljoner kronor år 2020. Anslaget beräknas minska med 0,1 miljoner kronor 2019 samt år 2020 till följd av att regeringens förslag om höjt studiemedel för unga som läst introduktionsprogram avvisas. Anslaget föreslås öka med 16 miljoner kronor år 2018, och beräknas öka med motsvarande belopp åren därefter, till följd av Centerpartiets satsning på förbättrade möjligheter för äldre att ta studielån. Anslaget beräknas minska med 0,2 miljoner kronor år 2019 och med 1,7 miljoner kronor år 2020 till följd av att regeringens förslag om fler YH-platser avvisas till förmån för en satsning på motsvarande område. Anslaget föreslås öka med 4,5 miljoner kronor år 2018 till följd av Centerpartiets förslag om fler YH-platser. Av samma anledning beräknas anslaget öka med 4,5 miljoner kronor år 2019 och med 8,7 miljoner kronor år 2020. Anslaget beräknas minska med 0,2 miljoner kronor 2019 och med 0,2 miljoner kronor år 2020 till följd av att regeringens förslag om fler högskoleplatser med en höjd nivå av studiemedel avvisas till förmån för samma antal platser med nuvarande nivå på studiemedel. Anslaget föreslås öka med 3,9 miljoner kronor år 2018 till följd av att regeringens förslag om fler högskoleplatser accepteras, men att dessa skapas med nuvarande nivå på studiemedel. Av samma anledning beräknas anslaget öka med 5,2 miljoner kronor år 2019 och med 5,9 miljoner kronor år 2020.

Anslag 1:7 Studiestartsstöd föreslås minska med hela det föreslagna anslagsbeloppet då Centerpartiet motsätter sig införandet av studiestartsstöd.

Anslag 1:8 Centrala studiestödsnämnden föreslås minska med 5,4 miljoner kronor år 2018, och beräknas minska med motsvarande belopp åren därefter, till följd av att en tidigare anslagshöjning avseende införandet av studiestartsstöd återställs. Anslaget föreslås minska med 31,8 miljoner kronor år 2018 till följd av att regeringens förslag om körkortslån avvisas. Av samma anledning beräknas anslaget minska med 35,9 miljoner kronor år 2019 och med 32,4 miljoner kronor år 2020.

Centerpartiet föreslår att ett nytt anslag, 1:10 Incitament avseende skuldavskrivning, införs. Anslaget föreslås tillföras 30 miljoner kronor per år från och med år 2018 till följd av Centerpartiets förslag om att skriva av studielån för deltagare i Teach for Sweden. Anslaget föreslås tillföras 25 miljoner kronor år 2018 till följd av Centerpartiets förslag om att skriva av studielån för människor som flyttar till glesbygd. Av samma anledning beräknas anslaget öka med 50 respektive 75 miljoner kronor år 2019 och 2020.

Centerpartiet föreslår en lägre uppräkningstakt för PLO. Inom detta utgiftsområde påverkas anslag 1:8 och 1:9.

Fredrik Christensson (C)

Ulrika Carlsson i Skövde (C)

Solveig Zander (C)